

Afgørelser – Reg. nr.: 07718.00

Fredningen vedrører: Ringive Plantage - Afvist

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 11-12-1985

Fredningsnævnet 16-04-1985

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

I K K E F R E D E T

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Afgørelse af 11/12 1985 (ofn - 2636/85) om stadfæstelse af
- Afgørelse af 16/4 1985 (nævn - 15/84) om ikke at frede områder med søer og et hedeområde.

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour)

~~Fredningen~~ omfatter (helt eller delvis) ~~følgende~~
matrikelnumre af

Ringive sogn

Gældende matrikulært kortbilag: 7/0

Se også REG. NR.:

HORSSENS, DEN 16. april 1985.

FA NR 15/1984.

REG. NR. 7718

16/4-1985

A F G Ø R E L S E

i

Sag nr. 15/1984 angående forslag til fredning af temporære søer og hedeareal i og ved Ringive plantage i Give Kommune.

Ved skrivelse af 27. marts 1984 rejste Danmarks Naturfredningsforening fredningssag for temporære søer og hedeareal i og ved Ringive plantage i Give kommune. Forslaget omfattede ca. 59 ha, heraf to temporære søer af forskellig størrelse med tilgrænsende arealer omfattende ialt ca. 22 ha, og et hedeareal på ca. 37 ha.

I forslaget hedder det bl.a.:

"De temporære søer består af lavninger, som gradvis går over i fugtig hede eller fugtig eng, og som på alle sider er omkranset af nåletræs-plantage. Dette gælder dog ikke den sydlige lavning, som mod syd grænser op til dyrkede arealer. Karakteristisk for de temporære søer er, at denne søtype kun tidvis har oversvømmet bund, nemlig i regnrige perioder, medens søbassinet i tørkeperioder ligger hen med blottet tør bund. Dette dynamiske skift mellem en ørkenagtig og en vandfyldt søbund skaber helt specielle livsvilkår, som en række små planter, som både er i stand til at leve såvel i vand som i tørke, de såkaldte amfibieplantearter, har tilpasset sig til at leve under. En række af disse amfibiske arter er i dag sjældne, fordi den uspolerede temporære sø idag er en sjældent forekommende på grund af bl.a. foretagne vandstandsændringer. På grund af de temporære søers forekomst i landskabets smålavninger, kan de plantesamfund - og hermed det stykke natur som de repræsenterer - betragtes som noget af det mest "naturlige" natur, som findes blandt vore naturtyper her i landet.

OFN 2636 - 1985

For de to såområders vedkommende har der været visse tiltag til fysiske ændringer, ligesom det på længere sigt må være ønskeligt, at der kan foretages en pleje i området.

Med hensyn til en botanisk redegørelse henvises til vedlagte bil. 6.

Det af fredningsforslaget omfattede hedeareal repræsenterer vegetationstypen tørhede med klokkelyg med enkelte våde områder, som formentlig hidrører fra tørvegravning. Hedearealet er truet af selvsåede bjergfyr og visse steder af blåtop. En plejeindsigt med dette område er derfor ønskelig, ligesom det er ønskeligt, at området ikke lider fysisk overlast."

Fredningsstyrelsen udtaler i en skrivelse af 29. december 1983 bl.a.

"De temporære søer og hedearealet i og ved Ringive Plantage er en lokalitet af national biologisk interesse, da den udgør det eneste danske voksested for den uhyre sjældne plante, bruskbæger. Da temporære søer er en meget sårbar biotopstype, især overfor dræning og forurening, finder fredningsstyrelsen, at bestemmelsen om, at fornyelse af dræn skal forelægges fredningsnævnet, er vigtig."

Fredningspåstanden.

Påstanden går i hovedtræk ud på, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, og at der skal foretages en aktiv naturpleje.

Fredningssagens behandling.

Under sagens behandling har fredningsnævnet bestået af dommer Jørgen Bruun, Horsens, som formand, amtsrådsmedlem Thomas Thomsen og det kommunevalgte medlem, gårdejer Arne Madsen.

Efter bekendtgørelse i Vejle Amts Folkeblad og Statstidende den 26. juli og Give - Thyregod avis den 31. juli 1984 og indkaldelse af de interesserede, afholdt nævnet den 20. september 1984 offentligt møde i sagen. Det konstateredes, at der overvejende var velvilje overfor fredningsforslaget, men fra flere sider, bl.a. Vejle amtsråd udtaltes, at en egentlig fredning ikke skulle være nødvendig, da en væsentlig del af arealerne er fredskov og en væsentlig del beskyttet som § 43 og § 43 a område. Landskontoret for landboret som repræsenterede 4 lodsejere nedlagde påstand om, at de privatejede arealer udgår af fredningen. Give kommune støttede dette, idet man samtidig erklærede, at man var indforstået med fredning af kommunens arealer, dog med visse ændringer af forslaget, men at man iøvrigt fandt en fredning overflødig.

Efter mødet drøftede nævnet omfanget af de arealer, som burde medtages i fredningen, og på baggrund heraf meddelte nævnet i en skrivelse til samtlige interesserede, at det var nævnets hensigt alene at frede den temporære sø beliggende på kommunens areal, og den temporære sø samt et mindre areal øst herfor, tilhørende gård-ejer Svend Petersen.

Fredningsnævnet er imidlertid efter nærmere overvejelser og drøftelser nået til følgende

a f g ø r e l s e:

Idet langt den væsentligste del af de af fredningsforslaget omfattede arealer herunder del af matr. nr. 1 f tilhørende gård-ejer Svend Pedersen findes at være omfattet af naturfredningslovens § 43, og for så vidt angår hedearealerne af § 43a, og idet der ikke ses at være behov for yderligere bestemmelser til sikring af arealernes bevaring i deres nuværende tilstand, finder fredningsnævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse om fredning, hvorfor

b e s t e m m e s:

Den af Danmarks Naturfredningsforening fremsatte begæring om fredning tages ikke til følge.

Sagens omkostninger herunder 2000 kr. til Landskontoret for Landboret, Kongsgårdsvej 28, 8260 Viby betales med 3/4 af statskassen og 1/4 af Vejle Amtsråd.

J. Bruun

Thomas Thomsen

Arne Madsen.

OVERFREDNINGSNÆVNET>

7718

11/12-1985

Overfredningsnævnets afgørelse

af 11. december 1985

i sagen om fredning af arealer i og ved Ringive Plantage
i Give kommune, Vejle amt (sag nr. 2636/85)

Fredningsnævnet for Vejle amts nordlige fredningskreds har i afgørelse af 16. april 1985 besluttet, at en af Danmarks Naturfredningsforening foreslået fredning af arealer i og ved Ringive Plantage i Give kommune ikke skal gennemføres. Foreningen har påklaget fredningsnævnets afgørelse til overfredningsnævnet.

Fredningsforslaget omfatter 3 adskilte områder. To områder på henholdsvis ca. 18 ha og ca. 4 ha udgøres af såkaldt temporære søer med tilgrænsende arealer. Det tredje område er et hedeareal på ca. 37 ha.

Formålet med en fredning af de to temporære søområder skulle navnlig være at sikre levedmulighederne for de amfibiske plantearter, der findes i områderne, især den sjældne og udryddelsestruede Bruskbæger. Formålet med en fredning af hedearealet skulle være at sikre dets opretholdelse som hede.

De foreslåede fredningsbestemmelser indeholder bl.a. forbud mod bebyggelse, opdyrkning og tilplantning m.v., mod tilledning af spildevand og mod foranstaltninger, der kan sænke vandstanden i områderne. Endvidere foreslås der tillagt Vejle amtsråd ret til at udføre naturpleje.

Fredningsforslaget omfatter arealer under 7 ejendomme. De 6 ejendomme er i privat eje, medens Give kommune ejer hele den største sø og næsten alle de arealer, der omgiver denne sø.

Fredningsstyrelsen har i en skrivelse af 29. december 1983 til Danmarks Naturfredningsforening udtalt, at de to temporære søer er omfattet af naturfredningslovens § 43, hvorefter tilstanden af vådområder kun må ændres efter tilladelse fra amtsrådet. Hedearealet og en del af de arealer, der grænser til den største af søerne, er omfattet af naturfredningslovens § 43 a, hvorefter arealerne kun må opdyrkes, tilplantes eller på anden måde ændres efter tilladelse fra amtsrådet.

Alle 3 områder ligger i landzone. I det af Vejle amtsråd i 1985 vedtagne forslag til tillæg til regionplanen for Vejle amt er det største søområde udpeget som "egentligt naturområde", hvor naturtilstanden skal fastholdes bl.a. ved plejeforanstaltninger.

Fredningsnævnet har som begrundelse for sin afgørelse anført, at langt den væsentligste del af det foreslåede fredningsområde er omfattet af naturfredningslovens §§ 43 og 43 a, og at der ikke ses at være behov for yderligere bestemmelser til sikring af arealernes bevaring i deres nuværende tilstand.

For overfredningsnævnet har Danmarks Naturfredningsforening påstået fredningen gennemført som foreslået, for hedearealets vedkommende dog alene med bestemmelser om ret for amtsrådet til at foretage naturpleje. Foreningen har herved anført, at eksistensen af den sjældne Bruskbæger i den største sø og - som det har vist sig under sagens behandling - nu tillige i den mindste sø gør en fredning af disse områder berettiget, selv om områderne er omfattet af naturfredningslovens § 43. Området med den mindste sø må nemlig anses som et muligt spredningssted for denne plante. For hedearealets vedkommende har foreningen anført, at dets opretholdelse som hede nødvendiggør, at der foretages naturpleje.

Landskontoret for Landboret, som repræsenterer de fleste private lodsejere, har ønsket, at fredningsnævnets afgørelse stadfæstes. Landskontoret har betvivlet, at den mindste sø er omfattet af naturfredningslovens § 43, og har anført, at dette område, hvorpå der kun er vand i kraftige tøbrudssituationer, tidligere har været i almindelig omdrift. Landskontoret har endvidere udtalt, at ejerne af hedearealet vil være imødekommende over for amtskommunens eventuelle plejeforanstaltninger. Ejeren af størstedelen af hedearealet har allerede indgået en plejeaftale med amtskommunen, og det er ikke på hans initiativ, at aftalen er begrænset til kun at løbe i et år.

Give kommune har v/formanden for teknisk udvalg udtalt, at kommunen kan tilslutte sig fredningsnævnets afgørelse. Kommunen er villig til at be-

skytte det af kommunen ejede søområde i overensstemmelse med områdets fredningsmæssige værdier og vil medvirke til og bekoste en nødvendig pleje af arealet efter retningslinier fra amtskommunen. Om nødvendigt af hensyn til en sikring af Bruskbægervegetationen vil kommunen regulere offentlighedens adgang til området.

Vejle amtskommune har v/formanden for udvalget for teknik og miljø ligeledes tilsluttet sig fredningsnævnets afgørelse. Amtsrådet er af hensyn til forekomsten af de amfibiske plantearter og især Bruskbægervegetationen indstillet på at give plejeforanstaltninger i det største søområde en høj prioritet og er villig til at udarbejde retningslinier for Give kommunes udførelse af plejen. Amtsrådet vil også under sin administration af miljølovgivningen som helhed være opmærksom på, at der heller ikke uden for dette søområde må foretages foranstaltninger, der kan påvirke vandbalancen i den temporære sø, f.eks. indvindes vand til markvanding. For at der eventuelt kan udvikles en Bruskbægervegetation i det mindste søområde, vil omfattende plejearbejder være nødvendige, og selv om der måtte blive gennemført en fredning, der i overensstemmelse med fredningsforslaget giver amtsrådet ret til at udføre naturpleje, agter amtsrådet ikke at udnytte retten for så vidt angår dette område. Der findes mange hedestrækninger i amtet, og amtsrådet har valgt i plejearbejdet at opprioritere de største og sammenhængende hedearealer, hvortil det af fredningssagen omfattede område ikke hører. Den plejeaftale, der er indgået med en af ejerne, går da også kun ud på en udtynding af selvsåningen i området. Selv om fredningen af dette område måtte give amtskommunen ret til at udføre plejearbejder, kan det ikke ventes, at amtsrådet af den grund vil ændre sin prioritering af naturplejen i amtet.

Miljøministeriet v/fredningsstyrelsen har fremhævet betydningen af, at Bruskbægerplanten bevares. Dette kan nødvendiggøre, at dens levested beskyttes mod tilgroning, mod permanente ændringer i vandstandsforholdene og mod ændringer af tilførslen af næringsstoffer. Da imidlertid Give kommune som ejer af det største søområde og Vejle amtskommune er indforstået med at foretage en sådan beskyttelse af dette område, kan den foreslåede fredning for så vidt ikke anses for påkrævet. Efter besigtigelsen må det anses for så tvivlsomt, om der vil udvikle sig en Bruskbægervegetation i det mindste søområde, at betimeligheden af en fredning af dette område er diskutabel. Hedearealet bør bevares som hede, men efter ejernes og amtskommunens tilkendegivelser må det antages, at ønskelige plejeforanstaltninger kan blive udført, selv om arealet ikke pålægges den fredningsbestemmelse om naturpleje, som Danmarks Naturfredningsforening har ønsket.

Naturfredningsrådet har gjort opmærksom på, at de temporære søer også rummer andre ret sjældne planter end Bruskbæger, og har fremhævet nødvendigheden af, at der fortsat er variationer i vandstanden. Også det mindste søområde har vådbundsvegetation, men i dette område har Bruskbæger vanskeligt ved at udvikle sig, medmindre området undergives en intensiv naturpleje, og det kunne overvejes at pålægge det offentlige en pligt til at foretage en sådan pleje.

I sagens behandling har deltaget 7 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Det største søområde rummer store naturvidenskabelige værdier, først og fremmest ved den ret udbredte forekomst af den sjældne Bruskbægerplante. Efter de tilkendegivelser om udførelsen af naturpleje, som Give kommune og Vejle amtskommune har fremsat for overfredningsnævnet, vil de foreslåede fredningsbestemmelser ikke fremkalde en bedre beskyttelse af områdets værdier, end der følger af lovgivningens almindelige bestemmelser.

Fredningsstyrelsen har ikke som klagemyndighed efter naturfredningslovens § 45 truffet afgørelse om, hvorvidt det mindste søområde er omfattet af lovens § 43, og det ligger uden for overfredningsnævnets kompetence at afgøre den rejste tvivl om dette spørgsmål. For dette område, der med hensyn til vandbalance og undergrund adskiller sig fra det største søområde, må det imidlertid antages, at en omfattende naturpleje vil være nødvendig for at opretholde eller genskabe områdets karakter af vådområde og for blot at muliggøre, at området får en varig bestand af amfibiske plantearter. Usikkerheden om, hvorvidt en sådan naturpleje vil fremkalde det tilstræbte resultat, gør det betænkeligt at pålægge amtsrådet en pligt til at udføre plejearbejder i området. Da amtskommunen har erklæret ikke at ville udnytte en plejeret, findes såvel den foreslåede fredningsbestemmelse herom som de i øvrigt foreslåede fredningsbestemmelser for området ikke at være påkrævede.

Da plejearbejder på hedearealet ikke kan antages at ville møde modstand fra ejerne, og da der ikke findes tilstrækkeligt grundlag for at påbyde amtsrådet at udføre plejearbejder i dette område, må den foreslåede fredningsbestemmelse for hedearealet anses for unødvendig i hvert fald på nuværende tidspunkt.

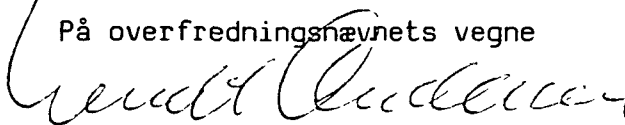
Det tiltrædes herefter, at fredningsnævnet har besluttet, at den foreslåede fredning ikke skal gennemføres.

Beslutningen er truffet med 6 stemmer mod én. Mindretallet har ment, at en fredning af de 3 områder vil understrege vigtigheden af, at områderne

beskyttes og bevares, og dermed vil fremkalde en øget sikkerhed for fredningsformålets virkeliggørelse, selv om der alene tillægges amtsrådet en ret til at udføre naturpleje. Mindretallet har derfor stemt for, at den foreslåede fredning burde gennemføres med bestemmelser i det væsentlige som ønsket af Danmarks Naturfredningsforening.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for overfredningsnævnet tillægges der de for Landskontoret for Landboret repræsenterede ejere ialt 2.000 kr., der udbetales direkte til Landskontoret.

På overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand